

DOPIŠ PRO TEBE

5/82

CÍRKEV A HŘÍŠNÍCI

V tyrolské vesnici se objevili Svědkové Jehovovi. Chodí dům od domu, nedají se odbýt a přemlouvají. Na důkazy z Písma o Božím jménu jsou hlavy tyrolských sedláků tvrdé. Na ty se musí jinak: » Jak špatně žijí vaši kněží! Jak jsou nemravní a zpustlí! « A hned k tomu řada příkladů, snad pravdivých, snad vymyšlených, snad polopravdivých.

Někteří lidé se zlobí, některé to unavuje. Nakonec najde jeden z přemlouvaných pádný důkaz: » Odkud jste, pane? Z Německa? Vraťte se tam a napomínejte své krajany, kteří za války vyvraždili a utýrali tolik lidí! «

Důvod účinkoval; ukázal názorně, jak je nesmyslné vést náboženské rozhovory tím, že obviňujeme jedny za chyby druhých. Je to absurdní obviňování rozčilené domovnice: » Však jsem znala vašeho dědečka! To byl opilec! A víc, co vy jste zač! «

I když jsou slušným lidem takové řeči odporné, přece se nad nimi zamyslí. Je v nich totiž skryta i pravda. Hříchy byly, jsou a budou v každém národě, v každé církvi a v každém stavu – tedy i mezi kněžími. Národům to nevyčítáme a nedívíme se; už dávno jsme překonali blouznění o holubičí povaze Slovanů. Neděláme si ani iluze o kultuře a civilizaci Evropana. Nikdo není ani světec, ani hříšník jen proto, že mluví česky, slovensky, německy, rusky – neboť jeho mateřský jazyk z něho zločince neudělá.

Ovšem patří-li k Církvi, měl by být vlastně lepší, vždyť do ní vstupuje, aby se posvětil a Církev se o jeho posvěcení také

snází. Vždyť si nás Bůh vyvolil: » ... *abychom před ním byli svatí a neposkvrnění.* « (Ef 1, 4)

CO S HRÍŠNÍKEM?

Pro národy byla po celé dějiny otázka hříšníků v Církvi kamenem úrazu. Nebyli to jen naši předkové v husitské době, kterým se zamlouvala Wicklefova nauka. Nauka, že i hříšníci patří do Církve, se musela hájit i proti montanistům, novaciánům, donatistům, albigenkým, jansenistům – skoro proti všem, kteří se považovali za vyvolené tepat zlořády své doby.

Běžný člověk reaguje na konkrétní případy dvojím protichůdným způsobem. Když slyší stížnosti na hříchy katolíků, zejména kněží, rozzlobí se: Takový člověk nemá v Církvi co dělat! – Ale když čte, že se tu a tam ještě vyskytnou exkomunikace – vyloučení z Církve – zabručí nespokojeně: Copak jsme ve středověku?

A exkomunikace je vlastně minimální trest. Člověk, který není hoden přijímat svátosti, se vylučuje sám od jejich přijetí. Nevylučuje se však z Církve. Každý člověk má totiž až do poslední chvíle právo se obrátit zase k Bohu, k Dobru. Modlí se za něho celá Církev – tedy i my – a čekáme na něho. Obrátit se však může jen milostí – darem Božím, kterou rozdává Bůh skrze Církev.

MRTVÍ PATŘÍ NA HRBITOV

Církev na zemi můžeme přirovnat k nemocnici. Neberou se tam mrtví, ale všichni – i těžce, smrtelně nemocní, aby se uzdravili. Ať přijdou, uvědomí si, že jsou nemocní, a nepletou se mezi ošetřující personál, ať se nedělají lékaři, když sami patří na lůžko. Dnes ještě mnohým imponuje starý zvyk, kdy těžcí hříšníci museli někdy i léta stát v chrámové předsíni a nesměli na mši svatou. Nesměli mezi spravedlivé věřící, tím méně sloužit mši svatou a udělovat svátosti.

ODPOVĚD NA WICKLEFOVU NAUKU

Wicklef a jeho stoupenci argumentovali takto: Nikdo nemůže dát, co sám nemá. Nemá-li kněz milost Boží, jak by ji mohl dát druhým? – Článek, pro který byl odsouzen mj. Hus na Kostnickém sněmu zněl: Je-li papež, biskup nebo prelát v těžkém hříchu, přestává být papežem, biskupem či prelátem.

Odpověď je stručná a logická: Papež, biskup, prelát, kněz nedávají nikomu své vlastní zásluhy a ctnost. Jsou to sluhové Církve a doručují věřícím to, co lidem Bůh posílá skrze prostředky, které k tomu ustanovil, tj. svátosti. Lékař může být sám těžce nemocný, ale přesto rozdává správně léky, dává správné rady pacientům. K platnosti svátosti či svátostiny, kterou uděluje kněz, stačí, když chce dělat to, co dělá Církev.

PRÁVO SPOČÍVÁ NA UČENÍ KRISTOVĚ

Buďme rádi, že tomu tak je, jinak bychom se ztratili v nejistotě o platnosti svátostí a všeho, co nám biskupové a kněží udělují. Jak můžeme znát stav jejich duše? Jsou-li v těžkém hříchu či ne? I kněží, kteří se zdáli velmi horliví, psali podnětné knihy – najednou odpadli – a odpad není věc okamžiku.

Zdá se nám, jako by výše uvedené řešení bylo jen právní – kanonické. Církev je také právní společnost, má svůj právní zákoník. Ale není JEN právní společnost. Za strukturou právního kodexu najdeme daleko hlubší skutečnost: spojení v Těle a Krvi Kristově.

*» Je to jeden chléb, a proto my, i když je nás mnoho, tvoříme jedno tělo, protože všichni máme účast v tom jednom chlebě. «
(I Kor 17)*

JSME VŠICHNI JEDNA RODINA!

Ano – v Kristu jsme jedno tělo, jedna rodina. Kněz není jen pokladník, který podle ustanovených předpisů vyplácí peníze – milosti. Má od pradávna krásný titul: duchovní Otec. Proto jsou ostatní věřící bratři a sestry. Nazvat kněze » pane « je urážka, nazvat ho jen » pane faráři « je málo.

Do této skutečnosti zasáhne ovšem hřích daleko hlouběji a naruší existenciální vztahy. Zruší je však úplně? Právě proto, že tyto vztahy jsou příliš hluboké, nedají se zničit. Církev není jen spolek lidí se stejnými názory a ideály, pak by s ní zrušil spojení každý, kdo usiluje o jiné štěstí a hledá jiné ideály. Kdyby byla Církev jen právní zřízení, vyřadil by se z ní každý, kdo se dostane do konfliktu se zákonem.

Spojení v rodině je nezničitelné. » Krev není voda, « – říkají Italové – » její stopy se nesmažou. « Matka může být světice, syn zločinec. Jistě to naruší jejich konkrétní styk, ale příbuzen-

stvo to nezničí. Bratři se mohou znepřátelit, ale bratry zůstanou stále. Souhlasíme s tím, že se vyškrtnou z pěveckého spolku ti, kdo tam už nezpívají. Ale chválíme ty, kdo zůstanou věrni bratru rodiny, i když chyboval. Obdivujeme děti, které pečují o otce, i když s jeho nemravným životem nesouhlasí.

KRISTUS JE NÁŠ BRATR

Soucit Církve s hříšníky není ovšem netečnost ke hříchu. Církev tím vyznává, že jsme všichni spojeni v Kristu a že právě toto vzájemné spojení je jediná cesta k záchraně.

Kristus nespasil lidi z nebe, ale stal se nejdříve jejich bratrem, sestoupil na zem, aby je spasil a přivedl do svého království. Tak musí jednat i Církev na zemi. Snaží se skutečný stav lidstva, i kdyby byl sebehorší, přetvořit, aby zrál pro nebe.

Předobrazem Církve ve St. zákoně je synagóga, židovský národ. Bohem osvícení židovští dějepisci nezamlčují hříchy lidu ani jeho představených. Ale ukazují, jak vzdor tomu celá historie židovského národa spěje neodvolatelně k prvnímu příchodu Krista. Dějiny Církve mají podobný charakter a podobný cíl. Vzdor všem úskalím spějí k druhému příchodu Spasitele, kdy Duch svatý definitivně obnoví tvář země.

K ZAMYŠLENÍ

» Každý okamžik se svými možnostmi musí stát ve středu naší pozornosti. To však znamená, že známe svou minulost, že ji musíme očistit pokáním od hříchů. Pokud se to nestane, zatěžuje tento okamžik minulá vina. Minulost se setkává s každým okamžikem také v našich zvycích, dědičných sklonech – ba i ve výrazu naší tváře, v němž se zrcadlí minulé zážitky. V přítomnosti je obsažen i budoucí soud. To nás znepokojuje, naplňuje bázní a starostmi, strachem a nutkavými představami. Bere nám to půdu pod nohama. Zvíře žije jen přítomnému okamžiku – bez starostí o budoucnost nebo výčitek svědomí pro minulost. Jen člověk vleče s sebou minulost a břímě starostí o svůj osud. «

Fulton J. Sheen

» Pravá lítost neříká nikdy 'když' nebo 'ale', nýbrž pustí se do nepříjemné úlohy zlo vykořenit. «

Fulton J. Sheen

Své dotazy a připomínky pište na adresu :

VELEHRAD, Postfach 592, CH-8026 Zürich